

หลักสูตรออนไลน์

“การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่บนพื้นที่สูง”

1. หลักการและเหตุผล

แนวคิดในการพัฒนา “อบต.จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่” คือ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยงานของรัฐในระดับพื้นที่ ที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ ด้านการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้สามารถดำเนินการ ร่วมกับประชาชนและชุมชนในการจัดการปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดีของประชาชนอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

ในปีงบประมาณ 2563 ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ได้วิเคราะห์ การประเมินตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบลบนพื้นที่สูง 8 จังหวัดภาคเหนือ ตามแบบฟอร์มการจัดการ อนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่ ในส่วนหลักเกณฑ์การประเมิน “อบต.จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นและชุมชนน่าอยู่” ทั้ง 4 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย องค์ประกอบที่ 1 การประเมินความพร้อม, องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม, องค์ประกอบที่ 3 การเสริมสร้างภาคีเครือข่าย และ องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์การดำเนินงาน ในส่วนพื้นที่สูง สามารถวิเคราะห์ ได้ดังนี้ จากเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ องค์การบริหารส่วนตำบลบนพื้นที่สูงทั้ง 10 แห่ง ส่วนใหญ่จะไม่ผ่านเกณฑ์คะแนน ในองค์ประกอบที่ 1 ในประเด็นเรื่อง การสนับสนุนให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาศักยภาพ องค์ประกอบที่ 2 ในประเด็นเรื่อง การทบทวนข้อบัญญัติท้องถิ่นและมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน และการดำเนินงานพัฒนาการจัดการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐานคุณภาพระบบบริการ อนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health Accreditation : EHA) องค์ประกอบที่ 3 ในประเด็นเรื่อง แผนงานโครงการหรือกิจกรรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบที่ 4 ในประเด็นเรื่อง แกนนำชุมชน อสม. ประชาชนมีความรอบรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่บนพื้นที่สูงบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมยังขาดการได้รับการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประเด็นในเรื่องความรู้ความเข้าใจในด้านการทบทวนและปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่น และการดำเนินงานพัฒนาการจัดการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตลอดจนการเขียน แผนงานโครงการหรือกิจกรรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ตอบสนองบริบทพื้นที่ และการสร้างความรอบรู้ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพแก่แกนนำชุมชน อสม. ประชาชน ซึ่งประเด็นเหล่านี้ ถือเป็นช่องว่างที่ จะต้องเร่งดำเนินการโดยด่วน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบนพื้นที่สูงให้มีประสิทธิภาพ และความยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีหลักสูตร การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่บนพื้นที่สูง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นบนพื้นที่สูงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่ เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนบนพื้นที่สูงอย่างมีส่วนร่วม และบูรณาการอย่างยั่งยืนต่อไป

2. ประเภทของหลักสูตร

- ตามกฎหมาย/กำหนดไว้ในกฎหมาย
- ตามมาตรฐาน
- ตามโครงการ
- หน่วยงานอื่นร้องขอ

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่ เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนอย่างมีส่วนร่วมและบูรณาการอย่างยั่งยืน

4. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรท้องถิ่นบนพื้นที่สูง

5. ระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น 2 วัน (12 ชั่วโมง)

7. การประเมินผล

ผู้เข้าร่วมอบรมที่จะต้องทำแบบทดสอบหลังการอบรม ผ่านเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 80 จะได้รับประกาศนียบัตรผ่านการเข้าร่วมการอบรม

8. ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. บุคลากรท้องถิ่นบนพื้นที่สูงได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. องค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวทางในการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นและชุมชน น่าอยู่อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ
3. ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการมีสุขภาพดี

9. หัวข้อหลักสูตร

ชื่อหัวข้อ	วัตถุประสงค์ของหัวข้อ	ขอบเขตเนื้อหา	เทคนิคการฝึกอบรม	ระยะเวลา(ชั่วโมง)
1. ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test)	เพื่อประเมินความรู้ก่อนการอบรม	เป็นการวัดผลผู้รับการอบรมโดยการประเมินผลก่อนการฝึกอบรม	แบบประเมิน	30 นาที
2. แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม	เพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายอนามัยสิ่งแวดล้อม - แนวทางการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน - การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม 	บรรยาย/ซักถาม	30 นาที
3. การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน	เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามศัพท์ - ปัญหามูลฝอยกับผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม - แนวทางการจัดการมูลฝอยในชุมชน 	บรรยาย/ซักถาม	1
4. การจัดการคุณภาพน้ำอุปโภคและบริโภค	เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการคุณภาพน้ำอุปโภคและบริโภค	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามศัพท์ - ประเภทของน้ำ - เครื่องดื่ม - น้ำแข็ง - การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภค - การตรวจสอบคุณภาพน้ำบริโภค 	บรรยาย/ซักถาม	2
5. การจัดการส้วมและสิ่งปฏิกูล	เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการส้วมและสิ่งปฏิกูล	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามศัพท์ - องค์ประกอบที่สำคัญของส้วม - ลักษณะของส้วมที่ถูกหลักสุขาภิบาล 	บรรยาย/ซักถาม	1

ชื่อหัวข้อ	วัตถุประสงค์ของหัวข้อ	ขอบเขตเนื้อหา	เทคนิคการฝึกอบรม	ระยะเวลา(ชั่วโมง)
		<ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์ของส้วมที่ถูกหลักสุขาภิบาล - เกณฑ์มาตรฐานส้วมสาธารณะระดับประเทศ - วิธีทำความสะอาดส้วม - หลักการหมักอุจจาระเป็นปุ๋ยตามแนวพระราชดำริ รัชกาลที่ 9 		
6. การจัดการสุขาภิบาลอาหาร	เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการสุขาภิบาลอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามศัพท์ - การปนเปื้อนของอาหาร - อันตรายที่เกิดจากการปนเปื้อนของอาหาร - หลักการสุขาภิบาลอาหาร - สุขนิสัยในการบริโภค - การดำเนินการควบคุมดูแล ให้อาหารสะอาดปลอดภัย - การดำเนินงานเฝ้าระวังสุขาภิบาลอาหาร 	บรรยาย/ซักถาม	3
7. การจัดอนามัยสิ่งแวดล้อมกรณีสาธารณภัย หรือภัยพิบัติ	เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดอนามัยสิ่งแวดล้อมกรณีสาธารณภัย หรือภัยพิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามศัพท์ - การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมกรณีสาธารณภัย - การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม กรณีสาธารณภัย 	บรรยาย/ซักถาม	1.30

ชื่อหัวข้อ	วัตถุประสงค์ของหัวข้อ	ขอบเขตเนื้อหา	เทคนิคการฝึกอบรม	ระยะเวลา(ชั่วโมง)
8. การประเมินความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมชุมชน	เพื่อให้ทราบแนวทางการประเมินความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ที่มาและความสำคัญของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและจัดทำแผนชุมชน - การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม - บทบาทของหน่วยงานสาธารณสุขในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และจัดทำแผนชุมชน - องค์ประกอบและขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและจัดทำแผนชุมชน 	บรรยาย/ซักถาม	1
9. กฎหมายสาธารณสุขเบื้องต้นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เพื่อให้ทราบกฎหมายสาธารณสุขเบื้องต้นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 - พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 - พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 - พ.ร.บ.โรคติดต่อ พ.ศ.2558 	บรรยาย/ซักถาม	1

ชื่อหัวข้อ	วัตถุประสงค์ของหัวข้อ	ขอบเขตเนื้อหา	เทคนิคการฝึกอบรม	ระยะเวลา(ชั่วโมง)
		- พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535		
10.การประเมินและขับเคลื่อนการดำเนินงาน อบต.จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่”	เพื่อให้ทราบแนวทางการประเมินและขับเคลื่อนการดำเนินงาน อบต.จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่”	- ประเมินและขับเคลื่อนการดำเนินงาน อบต.จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อท้องถิ่นชุมชนน่าอยู่”	บรรยาย/ซักถาม	1
11. ทำแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test)	เพื่อประเมินความรู้ก่อนการอบรม	เป็นการวัดผลผู้รับการอบรมโดยการประเมินผลหลังการฝึกอบรม	แบบประเมิน	30 นาที

10. ค่าลงทะเบียน (ถ้ามี)

ไม่มี

11. ผู้ประสานงาน

นายศักดิ์นคร คำภีระ

โทรศัพท์ 0 5426 9277

E-mail: saknakhon.k@anamai.mail.go.th

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

โทรศัพท์มือถือ 096-6932223

12. ปรีกษาหลักสูตร

อาจารย์ ดร.ญาณสินี สุมา

อาจารย์ ดร.ประดับดวง เกียรติศักดิ์ศิริ

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์